

PANDIVERE

TEATRAJA

INFOLEHT nr. 2

MAI 1988

DELEGAADINA KOLHOOSNIKE KONGRESSIL

Kongress toimus 23.—26. märtsini Moskvas 4 600 delegaadi osavõtul. Eesti NSV delegatsioon saabus Moskvasse 20. märtsil. Enne kongressi viidi läbi organisatsioonilisi türitusi ja õhtuti oli kultuuriline programm vastavalt huvidele.

Kongressi avas 23. märtsil Üleliidulise Kolhooside Nõukogu esimees, kahekorhne sotstalsihhku töö kangelane Ivan Kuhnhar. Esimesena anti sõna sm. Mihhail Gorbatšovile, kes väga põhjalikult rääkis kooperatsiooniseadusest ja kolhoosi näidisühikust, rõhutades peremehetunde kasvatamist, iseseisvust ja tulemuste järgi tasustamist ning hindamist.

Järgmised sõnavõtjad olid erinevatest meie maa piirkondadest, siit ka erinevad probleemiasetused. Kuid punase joonena läbis kõiki sõnavõtte maa olistarbeka, tulemuslik kasutamise ning suurem hoolitsus maatööaja olme ja kultuuriliste probleemide eest, st. hoolitsus inimese eest. (Miks on maamehe eluga keskmiselt 6 aastat lühem kui linnamehel? Naiste hulgas pole pilt nii kontrastne. Toim.)

Nagu sõnavõttudest võis järeldada, on teha veel palju. Eriti raske on taastada usaldus ja anda majanditele tagasi iseseisvus. Ikka veel torgivad igasugused kõrgemalseisvad organid, kontrollivad, raiskavad majandite töötajate aega mõtetult. Selle kohta tehti ettepanek vähendada igasuguste kontrollorganite koosseisu isegi 70% võrral.

Meie vabariigi nimel võttis sõna «Viru» kolhoosi peaarvonoom Oie Reineberg. Ta tegi konkreetse ettepaneku — näidisühikrja vastuvõtmisel arvestada regioonide ja vabariikide omadpära. See ettepanek võeti vastu erinevalt, kuid on lootust, et praegusel demokraatseerimise ajastul sellega arvestatakse. Looetus annab alust IV üleliidulise kolhoosnike kongressi resolutsioon, milles Üleliidulise Kolhooside Nõukogu anti õigus kolhoosi näidisühikrja kohta tehud täendavad ettepanekud ja märkused läbi töötada, loetudes seadusele «NSV Liidu Kooperaatsiooni» peale selle vastuvõtmist NSV Liidu Ülemnõukogus.

Usume, et kolhooside näidisühikrjast tuleb pähdlik, riigi ja majanduse huve arvestav dokument.

BORISS GAVRONSKI

Treenelised kolhoosnikud on lisaks Boriss Gavronskile ja Jaan Merele nüüdsest Eero Langmets, Georg Laar, Uno Mets, Alar Vettik, Oie Raidla, Erna Lindret, Helmi Kunberg, Mihkel Moisa, Kalju Kadak.

Aukolhoosnikud on Linda Kerme, Leida Kuusma, Maimu Külannurk, Linda Kirisipuu, Salme Ratka, Aino Selter, Kunda Kleesma, Heino Lepiksoo, Ellu Meisson, Aime Ojamaa, Verner Lilleväli, Aleksander Rohmets, Oskar Truu, Endel Kleband, Vaike Pärn, Ernst Lutsk, Elmar Metsaru, Johannes Ounapuu, Vaima Kivistu, Maimu Emsalu, Evi Kaasik, Erich Anton, Osvald Kalala, Linda Niinep, Helmut Kelgo, Leida Kalvik, Aliide Võõras, Maimu Arro, Maire Binder, Amanda Likold, August Krilvel, Linda Küsel, Helene Allik, Selma Liiv, Anita Randmäe, Annale Vekik, Helmi Koogur, Salme Vuntus, Elise Kent, Salme Piiss, Aino Strauss, Emmile Ever.

ESI- MEHHE VEE- RUUD

Millal ja milliste mõtetega tulite Triigi kolhoosis?

Triigi kolhoosi esimeheks vahtiti mind 27. jaanuaril 1988. aastal. Teadsin ete, et kerge see amet olema ei saa, kuid usun Triigi inimestesse ja arvan, et meie ettevõtmised hakkavad siis paremini minema, kui kõik hakkavad tööle ühise eesmärgi nimel ning suureneb töötajate paremehetunne.

Millised on mõtted nüüd, töö sees olles?

Probleem number üks — kaadri valiku ja patgutuse küsimused. Number kaks — energeetikamajanduse kardinaalne parandamine. Seni on puudunud lihtsalt lahendatud lasteade — algkooli ja elamutsooni sooja vee andmine, terravilja-tuivaltite võimustus ei võimalda koristada vilja optimaalsel ajal. Praegu puudub sel küsimusel ka lahendus. Number kolm — kiirendada ehitustegevust. Eelkõige tuleb parandada loomakasvatjate elutingimusi ja loomade pidamistingimusi.

Missugused on plaanid majandamise vallas?

Varruda rohkem ja kvaliteetsemat sõta, selle kaudu toota rohkem piima ja liha, see omakorda tähendab — luua vahendid sotisaatkiustimuste lahendamiseks ja tootmise laiendamiseks. Samuti on vaja teha ettevalmistusi seakasvatuse orgaaniseerimiseks.

Mida peate oluliseks, et inimised tuleksid ja jääksid kolhoosi tööle?

Pidevalt parandada töötajate töö- ja elutingimusi, korraldada ladusalt igapäevast tööd ja maksta palka te h t u d töö eest.

Küsimustele vastas Triigi kolhoosi esimees

JAAK VILMS

ÕPPEPÄEV SIMUNAS

Simunas on saanud traditsiooniks enne kevadisi põllutööd viia läbi õppepäev, millest võlavad osa kõik traktoristid, autojuhid ja spetsialistid. Õppepäeva põhitema on ettevalmistumine kevadisteks põllutöödeks, ohutustechnika ja liiklus. Samuti on õppepäevale kutsutud esinema lektorid, kes tutvustavad aktuaalseid päeva-probleeme.

Tänavu viisime õppepäeva läbi 12. aprillil. Kõigepealt rääkis peainsener K. Alber kevadise autode ja traktorite illevaatuse tulemustest, tehnikavalmisolekust kevaditöödeks ja ohutustechnikast kevadistel põllutöödel. Üldiselt on olukord rahuldav, kuid masinate remonti takistab sageli tagava-raosade nappus. Praegu antakse masinatele vähemast lihvi. Hädaasti oleks vaja kevaditööde jaoks juurde keevitajaid.

Majandi esimees R. Kõiv analüüsis esimese aasta põllutööde organisatsioonist ja kvaliteeti, samuti töötisipliini.

T. Parve ATK-st rääkis keskkonnakaitseprobleemidest, mis on seotud fosforitihkeveanduse rajamisega. Kui hakatakse tootma Toolises ja Kabalats fos-

foriiti, muutub elamiskõhnamtaks suur osa Rakvere rajooni põhjaosast, alaneb tunduvalt põhjavee tase, reostub loodus, halvenevad elamistingimused suuremas osas rajoonist. Aga meie riigis ju maal ja inimesel hinda pole. Enne, kui alustada kaevandamist, tuleb arvestada kohalike elanike ja spetsialistide arvamust.

Sm. Heinmets rääkis põhjavele reostusest seoses põllumajandusliku suurtootmisega. Meie asume karstihallal. Ka Simuna põldudel on karstilihtreid, kus vesi neeldub. Kui laotada niisugustele põldudele väetist või sõnnikut lumme liigsuures koguses, siis voolab see kevadel otse põhjavele.

ATK aseesimees P. Etchelmann tutvustas oma esinimeses põllumajandusmasinate uusi hindu. Masinad on väga kallid ja väga kehva kvaliteediga. Traktorist peab parandama tehase prakti, kui tahab korraldada töötada.

Rajooni Siseasjade Osakonna uurija E. Suimeis rääkis sellest, kuidas käituda siis, kui ollakse sattunud liikluseõnnetusse. Liiklusolustest kurite-

gudest kõneldes toonitas ta, et liigeldes pole keegi meist kaitsnud ühe või teise poolena õnnetuses osalemast. Ta vastas ka paljudele konkreetsetele küsimustele avariide ja ärandamiste kohta.

Väga huvitav oli sm. Sundia loeng liikluseeskirjadest. Põhiliselt tõi ettekandja välja need liikluseeskirjade punktid, mille vastu ikka kiputakse eksima. Peale liiklusalast loengut sooritasid kõik osavõtjad eksami liikluseeskirjade tundmises. Tulemusega võib rahule jääda — keskmine õigete vastuste arv liikluseeskirjade lahendamisel oli 8,7 10-st. Mitte halb, kui pildada silmas seda, et enamik kindlasti ei valmistanud eelnevalt eksamiks.

Päeva viimane türitus oli liiklusviktoriin. Osa võtsid ne li võistkonda — traktoristid, autojuhid, spetsialistid ja peaspetsialistid. Võitised tülutasid kuit traktoristid väga hea tulemusega — 15 punktiga 16-st.

peainsener **KALEV ALBER**
ohutustechnikaesener

ANTS PHEEM

Maaelus on praegu palju murrelikke probleeme. Kuidas ja kui palju toota, kuidas targalt maal elada ja oma kodu majandada?

Paljude otsuste tegemisel ei ole põllumees ise saanud kaasa kõnelda. Teda on kõrvalt õpetatud, aga tihhi eba-kompetentselt. Tuleb ette kildkonnavaimu: zootehnitud ja agronoomid, karjakasvatajad ja põlluharijad vaatavad elule ainult oma eriala vaatevinklist. Selleks, et olla oma tuleviku peremees, tuleb oma jõud ühendada. Seltis saab end erialalt harida, tutvuda edumeelsete ameti- ja teadusmeestega. Põllumeeeste seltisid olid Eestis juba mõõdnud sajandil. Oma seltisi on asutanud tartlased.

Põllumeeeste Seltisi asutamise mõtte algatajad on Viini NST mehed Leo Saluste, Aivo Aleste, Tiit Eenmaa ja teised. Toetajaid on üle rajooni. Kaks korva on Viimis koos käidud, vaieldud ja arutatud, väljaja töötatud põhikirja projekt. See on olemas igas majandus. Maituus tahetakse pidaa asutamiskoosolekut. Seltisi võib astuda nii majand kui üksikpõllumees.

Toetame viimilaste algatusti!

ASUTAME
PÕLLUMEEESTE

SELTISI!